

Grški vojaški režim odpravil monarhijo

Predsednik vlade Papadopoulos je prevzel začasno tudi dolžnosti predsednika republike.

ATENE, Gr. — Grška vlada je zadnji petek končala grško monarhijo in proglasila državo za republiko. Predsednik vlade G. Papadopoulos je obdobil kralja Konstantina, ki živi od decembra 1967, ko je brezuspešno poskusil potisniti vojske z vlade, v Rimu, sodelovanja z uporniki v vojni mornarici. Vlada je za uporavo pravočasno zvedela in upornike prijel. Okoli 200 jih je zaprtih.

Policija v Atenah je bila v posebnih pripravljenosti, ko je vlada odredila razsvetlitev vseh javnih poslopij v glavnem mestu v "proslavo" konca grške monarhije, stare 140 let. Predsednik vlade Papadopoulos, ki je prevzel začasno tudi dolžnosti predsednika republike, je izjavil, da bo imel narod priložnost odobriti spremembo v ljudskem glasovanju še pred koncem julija letos. Prav tako je obljubil parlamentarne volitve do konca prihodnjega leta.

Kralj Konstantin, star 33 let, je preko svojega zastopnika izjavil v Rimu, da "ni pričakoval kaj takega in da mu je za vse to žal".

Kasneje je kralj v posebni izjavi proglasil ukinitve grške monarhije za nezakonito, ker pripada odločitvi o tem narodu. Konstantin je dejal, da se bo boril za narodovo pravico. Izjavil je tudi, da ni imel nobene zveze z uporom v vojni mornarici.

Bivši predsednik grške vlade Constantine Caramanlis, ki živi v Parizu, je izjavil, da je ukinitve monarhije nov državni udar, katerega cilj je "ohraniti diktaturo in jo okrasiti z ljudskim glasovanjem in volitvami".

Režim je že dalj časa mislil na odstranitev monarhije in je izrabil upor v vojni mornarici za doseg tega cilja. Papadopoulos je označil monarhijo za "preživeli ostanek preteklih dob", 33 let starega kralja pa obdobil kovanje zarote proti "revoluciji in ljudstvu", ko je v govoru preko radia in televizije proglasil "predsedniško republiko".

V maju 24 dni dežja na področju Clevelanda

CLEVELAND, O. — V letošnjem maju je deževalo v 24 dneh, kar je novi rekord. Prof. Wayne L. Hamilton, meteorolog Cleveland State University, misli, da je to znak, da se severna polobla bliža novi ledeni dobi.

Prof. Thomas A. Seliga, direktor Atmosferskega znanstvenega programa na Ohio State University, je dejal, da se podnebje spreminja po vseh znakih na vsem svetu, toda on ni gotov, če je treba v tem gledati začetek spremembe cele, dolge dobe v našem podnebnju.

V letošnjem maju je bilo v Clevelandu 4.79 palcev padavin, ko je normalna količina le 3.52. Skupno smo imeli od začetka leta 15.69 palcev padavin, kar je le en palec nad povprečjem.

Vremenski prerok
Delno oblačno in soparno. Najvišja temperatura do 85.

Dr. Jože Basaj umrl

Včeraj, 3. junija, je umrl v St. Jakobu na slovenskem Koroskem dr. Jože Basaj, dolgoletni tajnik LKSA in znan gospodarstvosko-zadružni delavec v Sloveniji v letih med obema velikima vojnima. Njegov pogreb bo jutri. Sv. maša za njegov večni pokoj bo v nedeljo, 10. junija 1973, ob 10. dopoldne v cerkvi sv. Cirila na Osmi v New Yorku.

Novi grobovi

Angela Prosen
V petek je umrla v Euclid General bolnišnici Angela Prosen, roj. Pirnat v Dobu pri Domžalah pred 74 leti, došla v ZDA pred 54 leti, preje poročena Lausina, žena Ludwiga, mati Alice DeWitt, sestra Frances Cesen Mochnik, Mary Cvetko in Anne Bacivilla (zadnji dve v Jugoslaviji). Bila je članica KS-KJ, Kluba Ljubljana in Kluba slovenskih upokojencev v Euclidu. Pogreb bo jutri, v torek, ob 8.15 iz Železovega pogrebnega zavoda, v cerkev sv. Kristine ob 9., nato na Lakeview pokopališče.

Vzhodni Nemci smejo poslušati zahodni radio in gledati TV

BERLIN, Nem. — Erich Honnecker, glavni tajnik Komunistične partije Vzhodne Nemčije, je objavil, da njegovi podaniki sedaj lahko gledajo zahodno-nemško televizijo in poslušajo zahodnonemški radio.

V preteklosti je bilo to strogo prepovedano in kaznivo. Odkar se je položaj med obema nemškima državama normaliziral, je bilo treba kreniti na novo pot tudi na tem področju.

Senat se zavzel za neodvisne gasolinske družbe

WASHINGTON, D.C. — Senat je pretekli petek izglasoval v razmerju 44:12 zakonsko dopolnilo, ki obvezuje oljne družbe, da dajo neodvisnim gasolinskim družbam za prodajo na drobno sosedanje količine gasolina po isti ceni, kot svojim lastnim gasolinskim postajam.

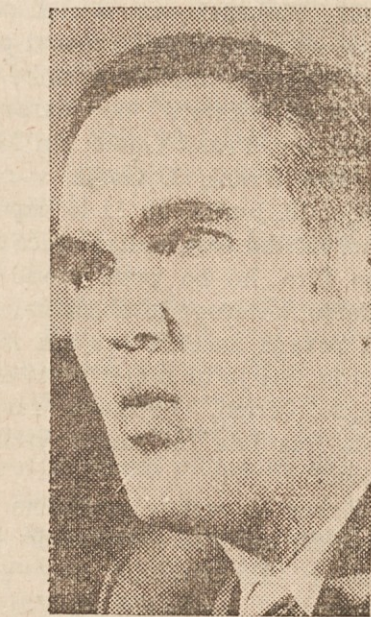
Omejitev je dopustna le v mejah kot za lastne gasolinske postaje.

Celotni zakonski predlog z omenjenim dopolnilom bo prišel na glasovanje v Senatu jutri.

NIXON IN POMPIDOU NA SESTANKU NA ISLANDIJI NISTA DOSTI OPRAVILA

WASHINGTON, D.C. — Dvodnevni razgovori med predsednikom ZDA Richardom Nixonom in predsednikom Francoske republike Georgesom Pompidoujem so potekali v "dobrem razpoloženju", kot je dejal Nixonov tiskovni tajnik R. Ziegler ob njihovem koncu v petek, pa vendar niso privedli do nobenih stvarnih sporazumov ali zaključkov. Predsednika sta se razgovarjala skupno nad šest ur in obstoja upanje, da bodo ti razgovori nadaljevali na nižji ravni postopno le rodili kak sad.

O njih uspehu in poteku ni bilo izdano nobeno uradno poročilo in predsednik Nixon ni ob njih koncu dal nobene izjave. Izognil se je tudi srečanju in razgovoru z novinarji. Predsednik George Pompidou, o katerega zdravju so

Howard Callaway

NOV ARMADNI TAJNIK — Za novega armadnega tajnika je predsednik Nixon nedavno imenoval Howarda Callawayja s Pine Mountain, Ga., graduanta West Pointa, člana glavnega republikanskega odbora in bivšega kandidata za državnega guvernerja (na sliki).

Cox svari Ervina pred javnim zasliševanjem

Posebni javni tožilec za Watergate A. Cox sodi, da bo javno zasliševanje pred senatnim odborom onemogočilo obsodbo krivcev Watergate afere.

WASHINGTON, D.C. — Posebni javni tožilec za Watergate afero Archibald Cox se je sredi preteklega tedna razgovarjal z glavnim pravnim svetovalcem senatnega odbora, ki preiskuje Watergate zadevo in tega svari pred obsejnim javnim zasliševanjem, ker da utegne to onemogočiti obsodbo krivcev.

Napovedujejo, da se bo Cox o tem razgovarjal še neposredno s sen. S. Ervinom, načelnikom posebnega odbora za Watergate afero. Ta je dejal, da je zanj važno prinesiti vso Watergate zadevo pred široko javnost, kot pa poslati par krivcev zaradi nje v zapor. Zdi se, da se s takim stališčem sen. Ervina strinja večina njegovih tovarišev v posebnem senatnem odboru in nima v Senatu sploh.

Po poročilu Washington Post naj bi bil A. Cox kritičen na senatni odbor, da ustavi obsej na javna zasliševanja in menda celo napovedal nastop preko sodišča, če njegova zahteva ne bi bila sprejeta. A. Cox je to v posebni izjavi zanikal.

krožile slabe novice, je šel pred novinarje, da bi jim pokazal, da je pri polnem zdravju.

Novinarjem je Pompidou dejal, da sta bila Nixon in on v nekaterih vprašanih edina, v drugih pa ne, pa dodal, da je bilo področje, kjer sta bila edina, večje od onega, kjer so se njuna stališča ločevala. "Ti razgovori so bili bolj podobni spočetju kot rojstvu in na vse zadnje je spočetje prijetnejše od rojstva," je dejal Pompidou. Rekel je dalje, da ni prišel na sestanek, da bi odločila s predsednikom ZDA karkoli, vsaj on ni imel polnomočja za to.

Dr. H. Kissinger je v razgovoru z novinarji na poti domov z Islandije dejal, da so bili razgovori v Rejkjaviku "zelo uspešni". "Mi smo dosegli, kar smo imeli v načrtu," je izjavil Kissinger. V načrtu naj bi ne bil kak sporazum ali stvarni sklepi, šlo naj bi le za postopek pri pripravi nadaljnjih razgovorov.

Predsednik avstralske vlade kriliziral Nixona

Gough Whitlam, ki je dejal, da bo šel na obisk v ZDA, povabljen ali ne, je v parlamentu kritiziral predsednika Nixona.

SYDNEY, Avstral. — Predsednik vlade Gough Whitlam, ki je lani v osebnem pismu predsedniku ZDA Nixonu obsodil ameriške letalske napade na Severni Vietnam v zadnjem decembru, ko je Hanoi začel zavirati sporazum v Parizu, se je zadnje čase prizadeval za povabilo v ZDA. Ko tega le ni dobil, je izjavil, da bo šel na obisk, pa naj bo povabljen ali ne, ker "so odnosi Avstralije z ZDA tako tesni, da povabilo ni potrebno".

V Washingtonu so nato pripomnili, da bo Whitlam dobrodošel, če pride, četudi ni bil uradno povabljen.

Med tem se je G. Whitlam v parlamentu dal zapeljati in je potrdil napad na predsednika Nixona v melbournskem listu, ki je zapisal, da je predsednik ZDA "objesten in ohol" v odnosih do Avstralije.

G. Whitlam je pripomnil še, da ameriški predsednik in predsedstvo ZDA ne bi bilo v tako nerodnem položaju, če bi bila ameriška vlada odgovorna Kongresu, kot je avstralska vlada odgovorna avstralskemu parlamentu.

Zadnji napad na Nixona verjetno ne bo Whitlamu odpril vrat v Belo hišo, ko namerava prihodnji mesec na privatni obisk v ZDA.

Maurice Stans je tudi pritisnil za denar

WASHINGTON, D.C. — Povesteh iz zveznega zasliševanja naj bi bil Maurice Stans, bivši trgovinski tajnik v Nixonovi vladi, pri nabiranju denarja v volivni sklad znal tudi pritisniti, če ni šlo drugače.

Tako naj bi bil obiskoval vojaške dobavitelje in od njih enostavno zahteval 1% čistega dobička pri njihovem poslovanju z vlado ZDA. Nekateri so se temu upirali in uprli, večina pa se je rajše vdala. Seveda niso smeli podariti v imenu podjetja, ampak samo kot posamezniki.

Zvezne oblasti sedaj preiskujejo, v koliko so prispevale posamezne družbe in na kak način.

govarjala tudi o trgovini, denarstvu in narodni obrambi v okviru NATO. Predsednik Nixon je Pompidouja zagotovil, da ZDA ne bodo enostransko in brez soglasja z zavezniki umaknile svojega vojaštva iz Evrope. Če je v zameno za to obljubo dobil popuščanje na polju medsebojne trgovine in mednarodnega denarnega sistema, ni znano. Pompidou je znan kot zagovornik zlate podlage za valute, pa verjetno v tem pogledu pri Nixonu vsaj za enkrat ni dosti opravil. ZDA uradno zanikava potrebo in koristnost zlata kot temelja mednarodnega denarnega sistema.

Razgovori Nixona s Pompidoujem so bili delno tudi v okviru priprav na Nixonove razgovore z Leonidom I. Brežnevim v drugi polovici tega meseca, ko bo Rus prišel na uradni obisk v ZDA.

Oba predsednika sta se raz-

SOVJETSKO NADZVOČNO POTNIŠKO JET LETALO SE RAZLETELO V PARIZU

Na veliki mednarodni letalski razstavi se je včeraj v Parizu na Francoskem ponesrečilo novo sovjetsko nadzvočno potniško jet letalo Tupolev 144, ena največjih zanimivosti razstave. Posebna komisija francoskih in sovjetskih strokovnjakov raziskuje vzrok nesreče, pri kateri je bilo 14 mrtvih.

PARIZ, Fr. — Včeraj je bil zadnji dan velike mednarodne letalske razstave, na kateri so bila razstavljena najnovejša in najboljše letala iz vseh držav. Nadzvočno potniško letalo Tupolev 144 je bilo med največjimi zanimivostmi celotne razstave. Predelano in razširjeno je vzbujalo pozornost kot tekmeč francosko-britanskemu Concordu, nekaj manjšemu letalu skoraj enake izdelave in oblike. Ko je letalo Concorde pokazalo svoje sposobnosti v letu in pristajanju, pa zopetnem vzletu, je hotelo to pokazati tudi rusko letalo Tupolev 144, pa se je pri tem v zraku razletelo in treščilo na zemljo.

Eksplodiralo letalo je gledalo kakih 300.000 ljudi, ki so bili navzoči na razstavi. Razbitine letala so treščile na zemljo na predmestje Goussainville, nedaleč od letališča Bourget, kjer je bila razstava. Mrtvih je 6 Rusov, med njimi pilot, letala Mihail Koslov in direktor poskusnih letov Vladimir Bedev, ter 8 prebivalcev Goussainvillea.

Sovjetski strokovnjaki so odklonili vsako izjavo o vzroku nesreče, ki jo preiskuje posebna sovjetsko-francoska komisija. Nekateri strokovnjaki trdijo, da je utegnil nesrečo zakriviti pilot, drugi pa opozarjajo na spremembe v Tupolev 144, ki se je ponesrečilo, napram onemu, ki so ga Rusi pokazali na pariški mednarodni razstavi pred dvema leti. Ponesrečeno letalo je imelo močnejše motorje in daljši trup.

Letalo Tupolev 144 se je slično kot prej Concorde med letom spustilo na letališče, se dotaknilo tal in se nato poglavo znova kvišku, pri tem je omahalo in eksplodiralo. Neki strokovnjak je rekel, da je bil pilot pred problemom kot voznik avtomobila, kateremu je pred vrhom klanca zmanjkalo brzine.

Od sovjetskih strokovnjakov

Letalo Tupolev 144 se je slično kot prej Concorde med letom spustilo na letališče, se dotaknilo tal in se nato poglavo znova kvišku, pri tem je omahalo in eksplodiralo. Neki strokovnjak je rekel, da je bil pilot pred problemom kot voznik avtomobila, kateremu je pred vrhom klanca zmanjkalo brzine.

Od sovjetskih strokovnjakov

Od sovjetskih strokovnjakov

Od sovjetskih strokovnjakov

Od sovjetskih strokovnjakov

Od sovjetskih strokovnjakov

Od sovjetskih strokovnjakov

Od sovjetskih strokovnjakov

Od sovjetskih strokovnjakov

Od sovjetskih strokovnjakov

Iz Clevelanda in okolice

Neurje nad mestom—

Včeraj okoli 7. zvečer je pridirjalo nad mesto hudo neurje in večje število ljudi je sporočilo, da so videli tornade, ki so se bližali tlu. Svarilo pred tornadi je bilo v veljavi od 7. do 8., vendar ni dejanskega noben naprila kake škode. Vihar je bil kriv prekinitve električne napeljava v okoli 10.000 domovih za nekaj ur. Večja škoda je bila na Lincoln osnovni šoli v Wickliffu, kjer danes za to ni pouka. V kratki dobi ene ure je padlo na Hopkins letališču en palec dežja.

Seja—
Podružnica št. 14 SZZ ima jutri, v torek, ob 7. zvečer sejo v Slov. društvenem domu na Recher Avenue.

Posebna seja—
Klub slovenskih upokojencev v Euclidu so imel v četrtek, 7. junija, ob 2. popoldne sejo v navadnih prostorih SDD. Na dnevnem redu je volitev novega tajnika, zato je udeležba vseh posebno važna.

Farni karneval—
Fara sv. Vida je objavila, da bo imela letos svoj poletni karneval v dneh 21., 22., 23. in 24. junija.

Romanje v Lemont—
Tisti, ki se žele pridružiti romanjarjem v Lemont 30. junija in 1. julija 1973, se lahko javijo tudi pri Franku Urankarju na Mohican Avenue, tel. 531-8992.

Zadnje vesti

HELSINKI, Fin. — Pripravljalni razgovori za evropsko varnostno konferenco so v glavnem končani in se bo verjetno v svojem prvem delu sestala že prihodnji mesec, pa se nadaljevala jeseni v Zenevi v Švici in končala nato v Helsinkih prihodnjo pomlad.

NEW YORK, N.Y. — Število žrtev trčenja dveh ladij, ene tovorne in ene petrolejske pod mostom Verazzano, je porastlo na 8. Pri trčenju se je namreč petrolejska ladja Esso Brussels vnela in so ogenj gasili vse do včeraj.

SAIGON, J. Viet. — Rdeči sestrelli čužnovietnamski helikopter Ju7 Chinook kakih 55 milj severno od glavnega mesta, ko je bil na oskrbovalnem poletu. Mrtvih je bilo vseh 6 članov posadke.

ATENE, Gr. — Štirje glavni poveljniki grških oboroženih sil so odstopili, ko se vlada trudi, da bi dobila podporo za ukinitve monarhije, ki jo je razglasila pretekli petek.

TEHERAN, Iran. — Neki levčarski gverilec je ustrelil ameriškega vojaškega svetovalca 42 let starega podpolk. L. Hawkinsa pred njegovim domom. Uspešno mu je uiti z motociklom.

Buenos Aires, Arg. — Dva terorista, ki sta ugrabila kolumbijsko potniško letalo, sta po več kot dveh dneh srečno zapustila letalo v Argentini z \$50.000 odkupnine in pobegnili.

BEOGRAD, SFRJ. — Vlada se je odločila omejiti odtok delavstva v tujino, ko ga je tam že preko en milijon ali okoli 20% celotne jugoslovanske delovne sile.

meriški državljani. Nesreča se je zgodila pretekli četrtek ponoči.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44108

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NABOCNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 109 Monday, June 4, 1973

Prednost ZDA v tehnologiji izginja

Ko je druga svetovna vojna uničila večji del industrijsko razvitega sveta, so bile ZDA v tehnologiji daleč pred vsem drugim svetom. Vojni napor je že sam po sebi pomagal k razvoju nove tehnike, novega načina izdelovanja, posebno množične produkcije, pa tudi cele vrste novih produktov.

Odkritje atomske bombe in nato uporaba atomske energije v gospodarske namene, napredek na polju elektronike in končno prodiranje v vesolje so ustvarili cela nova področja, kjer je bila Amerika dejansko brez tekmeča dolga leta. Položaj se je postopno začel spreminjati, ko so po vojni porušene države začele obnavljati svojo industrijo, pa tudi svoja raziskovalna središča. Amerika jim je pri tem pomagala z denarjem, pa tudi z znanjem in novimi skupinami na polju industrijske organizacije.

Ko je bila Amerika zapletena v obrambo svobode na Koreji, v Evropi, na Srednjem vzhodu in posebno v jugovzhodni Aziji tekom zadnjih 10 let, so stare industrijske države v Evropi in Japonska to ameriško zaposlenost dobro uporabile. Razvile so svojo industrijo, ustvarile in prekusile novo tehniko, pa tudi nove produkte in izpopolnile stare. Z njimi so začele tekmovati z Ameriko ne le na svetovnih trgih, kjer so naglo uspele, ampak celo na samem ameriškem trgu, ki so ga jim ZDA velikodušno pustile odprtega, četudi so one svoja domača tržišča za ameriške izdelke ohranile zaprta ali pa jih le delno odprle.

Tudi Sovjetska zveza in od njenih satelitov zlasti Vzhodna Nemčija niso spali. Industrija je tudi v Sovjetskem bloku napredovala in se izpopolnjevala, četudi v manjši meri in počasneje kot v svobodni Evropi in na Japonskem.

ZDA so prvič po 93 letih imele leta 1968 primanjkljaj v zunanji trgovini in od tedaj se plačilna bilanca s tujino za nje še ni dosti popravila. Bila je dejansko iz leta v leto večja in je tako spodkopala trdnost in veljavo dolarja.

Tehnološki napredek tujine v odnosu do ZDA je povzročil izgubo sto tisočev delovnih mest v naši deželi, Sovjetski zvezi pa dal istočasno pogum in voljo za splošni napor, ki ji naj bi pomagal vsaj do vzpostave enakosti z ZDA v moči oboroženih sil, če že ne kar do premoči nad njimi. ZDA so spoznale novi položaj in skušajo nadomestiti izgubljeno ali pa vsaj ustaviti svoje nazadovanje v odnosu do drugih industrijsko razvitih držav.

Delavci v tujini imajo sorazmerno precej manjše plače kot v ZDA, njihova produktivnost je v povojnih letih rastla hitreje kot v ZDA, posebno velja to za zadnjih 10 let, ko je prišlo v ZDA v tem pogledu do zastoja. Vlada ZDA je zmanjšala v tem času svoj delež za znanstvene raziskave in iskanje novih tehničnih rešitev.

Velike ameriške družbe so postavile v tujini svoje tovarne in prenesele tja moderno ameriško tehnologijo, da bi lažje uspele, pri tem pa se niso nič menile za škodo, ki so jo s tem delale ameriškem gospodarstvu doma. Ameriške družbe imajo danes svoje tovarne po vsem svetu in v tujini je vložena preko 100 milijonov ameriškega kapitala, ki prinaša letno, kot trdijo, okoli 10 milijonov dobička. Žal pride od tega le del domov, ostali pa je vloženi ponovno v tujini, namesto da bi pomagal odstraniti primanjkljaj v naši zunanji plačilni bilanci.

Kako se je položaj ZDA v svetu v gospodarsko-industrijskem pogledu v zadnjih 25 letih spremenil, povedo jasno sledeče številke:

Jeklarne v ZDA so pred 20 leti producirale 47% vsega jekla na svetu, sedaj ga le še 20%. Sovjetska zveza jih je lani prvič prehitela v produkciji jekla.

Od radijskih sprejemnikov, ki so prodani v naši deželi, jih je 10% izdelanih doma, vsi ostali so uvoženi, največ iz Japonske.

Od črno-belih televizijskih sprejemnikov je 52% uvoženih, izvoženih je 50% vseh čevljev, 95% motornih koles, 90% rokavic za igranje baseballa, 76% raketov za igranje tenisa, 65% šivalnih strojev in 16% avtomobilov!

AFL-CIO računa, da je bilo v ZDA samo v zadnjih 5 letih izgubljenih okoli 700.000 delovnih mest z uvozom vsega tega. V tujini izdelanega industrijskega blaga. Elektronska industrija naj bi bila zgubila 50.000 delovnih mest, čevlarska industrija trdi, da jih bo izgubila do leta 1975 kar 175.000. Tekstilna jih je izgubila od leta 1969 četrtilijona.

Ko hitimo uvažati vseh vrst industrijsko blago, imamo doma 100.000 industrijskih strokovnjakov, inženirjev in tehnikov brez posla.

ZDA uvažajo v glavnem industrijsko blago, ki za njegovo izdelavo ni potrebna posebno razvita tehnologija, izvažajo pa v glavnem izdelke, ki stavijo izdelovalcu visoke zahteve. Ko smo imeli z uvozom teh izdelkov v letu 1970 6.8 milijonov primanjkljaja v trgovinski bilanci, smo imeli

istočasno od leta 1965 redno okoli 9 milijonov dolarjev letnega presežka v izvozu letal, kemikalij, komputorjev in raznih industrijskih strojev.

Visoka raven za delavca so ZDA dosegle na ta način, da je ta produciral v delovni uri več vrednosti kot njegov tovariš v Evropi in na Japonskem. To je možno le, dokler je Amerika v tehnološkem pogledu pred svojimi tekmeči in prav ta prednost je začela v zadnjih letih izginjati. Samo v zadnjih treh letih je ameriški delež v izdelkih, ki zahtevajo visoko tehnološko znanje, na svetovnem trgu padel od 80% na 65%!

BESEDA IZ NARODA

Nova slovenska župnija na Dunaju!

Rev. Alois Sterle

NEW YORK, N.Y. — S posebnim dekretom, datiranim 14. maja 1973, je dunajski nadškof Franz kardinal Koenig uradno osnoval na Dunaju prvo slovensko župnijo. S tem je bila ugodno rešena prošnja in predlog vseh slovenskih škofov. Župnija bo služila duhovnim in — po možnosti — kulturnim in socialnim potrebam Slovencev, živčih na Dunaju in v bližnji okolici. Računa se, da živi na tem področju kakih 2000 slovenskih ljudi, ki do sedaj niso imeli svojega stalnega dušnega pastirja.

Ta dogodek je vesel in velik ne samo za dunajske Slovence, ampak tudi za vse Slovence v matični domovini in širom sveta.

Dunaj je bil skozi mnoga stoletja važna točka na zemljevidu Evrope, posebno za časa avstro-ogrske monarhije, in je to še danes. Skozi stoletja se je kovala usoda Slovencev na Dunaju in na prelomu 20. stolet. so se v dunajskem parlamentu morali slovenski zastopniki boriti za obstanek svojega naroda in njegovih pravic.

Iz dunajske univerze je izšla skraj vsa zgodnja slovenska inteligenca. Naši književniki, znanstveniki in politični voditelji so se tam šolali kot Miklošič, Stritar, Kopitar, Prešeren, Slomšek, Baraga in še mnogo, mnogo drugih. Zato je z Dunajem ozko povezan velik del naše zgodovine.

Po zaslugi novega duha, ki je zavel zlasti po drugem vatikanskem vesoljnem koncilu, se priateljstvo razmerje med obema narodoma nekoliko boljše izjemo Koroške, kjer se po nacistih zadane rane le počasi celijo. Pa je upanje, da se bo burja tudi tam umirila. Nedavni uspešen zaključek celovške škofijske sinode, kjer so se slovenski in nemški duhovniki prijateljsko podali roke in si obljubili pošteno sodelovanje, budi in ohranja tako upanje.

V novem položaju bodo Slovenci na Dunaju mogli igrati važnejšo in pomembnejšo vlogo. Slovenci so sedaj tam uradno priznani kot samostojna narodna skupina. Povezane v župnijsko družino in trdno socialno enoto jih bodo oblasti upoštevale in poslušale.

Za prvega župnika nove slovenske župnije na Dunaju je bil uradno imenovan znani slovenski duhovnik, ki živi in deluje v dušnem pastirstvu v New Yorku že nad 20 let. Ob svojem prostem času se ukvarja s kulturnim delom in izobraževalnim 'hobijem'. Poznani je med Njujorčani in po svetu kot filatelista in numizmatik. Ustanovil je več

zadevnih klubov na področju New Yorka. S to aktivnostjo si je pridobil precej dobrih prijateljev med številnimi narodnostnimi skupinami Amerike in drugih držav. Skozi 8 let je izdajal, urejal in večinoma pisal majhno revijo v angleščini, s katero je obveščal filateliste in numizmatike po svetu o novih in starih izdajah znamk in novcev in njihovem kulturnem pomenu.

Leta 1968 je z nekaj prijatelji organiziral neke vrste mednarodni kulturni center, kjer so razne narodnostne in etnične skupine v New Yorku prirejale nastope v malem obsegu ali pa se urile za večje nastope v velikih njujorskih dvoranih. Tam je tudi redno zasedal vsako soboto, ves dan, 600-članski filatelistični klub, ki mu pripadajo ljudje vseh slojev in poklicev. Javnost je tam občudovala model Vatikanske države, veliko umetnino, ki je prej bila razstavljena na svetovni razstavi v New Yorku 1964, prepotovala vso Ameriko in se končno znašla v posesti A. Sterleta. Lastniki so mu darovali umetnino kot priznanje za njegovo delo pri pospeševanju vzgojnih hobijev. V tem centru so tudi študentje-turisti iz drugih dežel dobivali zasilno ceneno prenočišče in hrano.

Novoimenovani dunajski župnik bo ravno ob prihodu na Dunaj obhajal svojo 60-letnico. Rojen je bil 16. junija 1913 v eni od najstarejših in največjih župnij v Sloveniji, ki šteje 30 vasi in 28 podružničnih cerkva, Stari trg pri Ložu na Notranjskem. Da je ta župnija zares stara, govori dejstvo, da je pred nekaj leti obhajala svojo 700-letnico. Na proslavi je bil tedaj tudi prvi ljubljanski nadškof Anton Vovk, ki je zbranim župljanom povedal, da je pred kakimi 500 leti tam župnikoval Jurij pl. Sladkonja, ki je pozneje postal prvi rezidenčni dunajski škof. Na koncu je hotelo, da iz iste župnije sedaj prihaja na Dunaj prvi uradni slovenski župnik v tem mestu.

A. Sterletu Avstrija ni neznana dežela. Na Dunaju je bil že večkrat na obisku; v Celovcu pa je vodil slovensko faro v letih 1946-1949. Tam je osnoval tudi Karitativno pisarno za Slovence in Hrvate v tistih težkih dneh. Na povabilo škofa Mezgerja je leta 1949 odšel v škofijo El Paso, Texas, ZDA, kjer je 3 leta služboval v dušnem pastirstvu, bil učitelj na višji šoli in obenem na kolegiju študiral angleščino in sociologijo. Ko je leta 1952 prišel v New York, je tam nadaljeval študij na St. John Univerzi v Brooklynu eno leto in nato nad 20 let služboval v dušnem pastirstvu njujorske nadškofije. Ob počitnicah je rad potoval in križaril s svojim avtomobilom po celi Ameriki in Kanadi. Tako so mu znani vsi večji in pomembnejši kraji severne polovice zapadne poloble.

G. A. Sterle sedaj zaključuje svoje delo v New Yorku in začne novo kariero kot dunajski župnik. Iz New Yorka odpotuje 14. junija. Naslednji dan bo prevzel svojo novo župnijo. Prijatelji in znanci mu še lahko pišejo na sedanji naslov: Rev.

Alois Sterle, 128 West 37th St., New York, N.Y. 10018. Toda le do 10. junija, ker naslednji dan bo zaključil svoje posle v New Yorku.

A. S.

Novomašnik bod' pozdravljen!

CLEVELAND, O. — Zopet bodo slovesno zapeli zvonovi pri Sv. Vidu in klicali vernike k sv. maši, katero bo daroval prvič rev. Frank Godic, sin Mr. in Mrs. Frank J. Godic, v nedeljo, 10. junija, ob 11.45 dopoldne. Kolika čast, kolika sreča za vso faro, ko bo prvič stopil k oltarju, katerega je obiskaval že od prvega začetka svojega življenja. Saj je tu prejel prvi obhajilo, birmo, obiskaval farno šolo, vsa leta bil fari v veliko pomoč.

Kakor bo cerkev praznično okrašena za Vaš sprejem in bo pesem "Novomašnik bod' pozdravljen" zadonela pri Vašem vstopu v cerkev, tako praznično bodo prenovljena naša srca polna hvaležnosti Bogu, ker nam je zopet poslal novega duhovnika, mladeniča naše fare.

Cestitat Vam, častiti novomašnik Frank G. Godic, kakor tudi Vašim dragim staršem, sestram, bratom in drugim sorodnikom v imenu moje družine, v imenu Oltarnega društva in vseh svetovidskih faranov.

Stopili ste v službo božjo, v Vaše roke so izročene duše, katerim boste odpirali pot v nebesko domovino.

Ko bodo Vaše blagoslovljene roke prvič povzdignile sveto evristijo, spomnite se tudi nas!

Zelimo Vam obilo božjega blagoslova in polno žetve v vinogradu Gospodovem!

Mary Marinko

Zahvala

EUCLID, O. — Mnogi smo hvaležni Društvu slov. protikomunističnih borcev v Clevelandu, ki nas je kot že več let tudi letos ob 28-letnici vetrinjske tragedije povabila k spominski pobožnosti za njene žrtve.

Pobožnost je vodil tudi letos pri Lurški Mariji ob Chardon cesti č. g. dr. Pavel Krajnc. On dobro pozna naše bolečine, saj so iz istega razloga zapustili ljubljeno domovino njegovi starši, ki žive zdaj v Argentini. Tam živi tudi njegova sestra v samostanu kot redovna sestra, ki je bila čudežno ozdravljena na Brezjah na Gorenjskem.

Pri omenjeni pobožnosti je bilo vse lepo kakor prejšnja leta: pridiga, petje, veliko narodnih noš in mnog sv. obhajil. To pobožnost najbolj poži v smo le tako deležni cele najsvetejše daritve. Od prejšnjih pobožnosti je bila letos razlika, da je bila zaradi slabega vremena sv. maša v cerkvi. Po sv. maši so odnesli v spremstvu slovenske in ameriške zastave ter mnogo narodnih noš velik venec rdečih nageljnov k podobi Lurške Marije z željo, da jim ona posreduje za vse prestano trpljenje tukaj večno srečo v nebesih.

Pred to podobo Matere Božje so bile ob dveh popoldne petnitane in blagoslov z Najsvetejšim, nakar je bila še z lepim petjem tukaj naša pobožnost končana.

Po tej pobožnosti smo se odpeljali na pokopališče Vernih duš in obiskali več grobov, med njimi dr. Krekovega, gen. Prezeljevega. Pri vseh grobovih jebral pisatelj, g. Karel Mauser psalme, skupno pa smo molili za vse duše, katerih trupla počivajo na tamkajšnjem pokopališču, in za vse pokojne Slovence po širnem svetu, posebno pa še za tiste, ki jim je bila namenjena ta pobožnost. O kako bi radi poklekli na njihove grobove, se jim zahvalili za njihovo vdano trpljenje z željo, da bi bili enkrat srečni vsi v večnosti.

Vincenc Povirk

V zelenem Washingtonu

MILWAUKEE, Wis. — Iz deževnega Milwaukeeja in Chicaga po obisku v oblačnem Clevelandu sva z ženo Frances privzila z avtomobilom v sončno državo Maryland, kjer je povsod dišalo po sveži pokošeni travi. Glavno mesto Amerike Washington, D.C., se je kopalo v sončnih žarkih in spomladanskem zelenju, čeprav je sredina mesta vsa prekopana zaradi del nove podzemeljske železnice. Kot zastopnika slovenske narodnostne skupine v delegaciji iz države Wisconsin, katero sta vodila dr. Spenner in tajnik Charles Devich, sva prišla v Washington na tretjo konvencijo "National Republican Heritage Groups Council", ki se je vršila od 10. do 13. maja 1973 v Sheraton Park Hotelu ob navzočnost 500 delegatov in povabljenih gostov iz vseh delov in držav Amerike. Naj še omenim, da stali bili v delegaciji države Ohio, katero je vodil inteligentni in energični clevelandski župan R. Perk, tudi dve zastopnici slovenskega rodu, ga. Berta Lobe in Ann Zak, obe iz Clevelanda.

Pozdrav delegatom in gostom je izrekel predsednik NRHGC, madžarski rojak Laszlo Pasztor. Takoj nato je sledil pozdrav ameriški zastavi, molitev in petje ameriške himne, nakar je povzel besedo načelnik ameriške republikanske stranke George Bush. Med drugim je dejal, da prinaša topli pozdrav predsednika R. Nixona vsem narodnostnim skupinam in zahvalo za vso pomoč in podporo republikanski stranki. Takoj po končanem sporedu in kosilu smo se podali na obisk v "Belo hišo", kjer so nam razni vodniki tolmačili vse zanimivosti in zgodovinske vrednosti. Po vrnitvi v hotel je bila mala zakuska, kjer nam je predsednik Laszlo Pasztor dal priložnost seznaniti se in izmenjati misli z navzočimi delegati, ki so prišli iz raznih krajev Amerike. Po zabavi so delegatje, ki so bili izvoljeni v razne odseke, nadaljevali in reševali razne predloge in čistili razne resolucije za sobotno glavno skupščino, kjer bodo delegatje s svojimi glasovi potrdili razne predloge in izvolili novo vodstvo za leto 1973-74.

Ze v zgodnjih dopoldanskih urah se je na konvenciji zbralo preko 500 delegatov in delegatkin, ki so pripadali 25 narodnostnim skupinam. Naj dodam, da je na tej konvenciji bila privkral priznana slovenska narodnostna skupina, s pravico treh glasov oz. treh delegatov in treh namestnikov. To pot so "American-Slovenian National Republican Federation" zastopali, oz. glasovali kot delegatje Lojze in Frances Galič iz Milwaukeeja in gospe Berta Lobe in Ana Zak, obe iz Clevelanda. Sledile so resolucije in razni predlogi, ki so jih delegatje soglasno odobrili. Pri volitvah novega odbora je bil zopet soglasno izvoljen za predsednika Laszlo Pasztor, za prvega namestnika kongresnik Derwinski iz Illinois in podpredsedniki Filip Guarino, Anna Chennalt, župan R. Perk in še nekaj drugih. Za pokrajinsko zastopnico držav Srednjega zapada je bila izvoljena zelo zmožna in agilna ga. Darlene Weiss, ki je tudi predsednica 4. kongresnega distrikta v Wisconsinu.

Zvečer je bil v hotelu svečani banket pod vodstvom podpredsednika konvencije Philipa Guarino. Banket sta počastila z obiskom predsednika Johna F. Kennedyja z možem Davidom Eisenhower, več kongresnikov in senatorjev, več kongresnikov in senatorjev, več kongresnikov in senatorjev, več kongresnikov in senatorjev. Tako nato so nastopile razne narodnostne plesne skupine, pevec in pevke in izvrstni orke-

ster, ki ga je vodil dr. Theron L. Dikeman. S pesmijo skladatelja I. Berlina "Bog blagoslovi Ameriko" je bil zaključen program, sledila pa je nato prijateljska zabava s plesom pozno v noč.

V nedeljo, 13. maja, dopoldne smo se z drugimi delegati udeležili službe božje v katoliški katedrali, kjer smo imeli priliko ogledati si lepo in privlačno slovensko kapelico, posvečeno brezjanski Materi božji. Ko smo se vrnili v hotel, je poslovilno kosilo bilo že pripravljeno. S kratkim govorom se je poslovil od nas kongresnik Derwinski iz Illinois, z daljšim pa kongresnik Hogan iz Marylanda. Po zahvalni molitvi katoliškega duhovnika je predsednik Laszlo Pasztor z zahvalnim pozdravom zaključil izvrstno uspešno konvencijo "National Republican Heritage Groups Council" v Washingtonu, D.C.

Ker sva z ženo bila že parkirata v Washingtonu, D.C., sva si to pot v prostem času ogledala par zgodovinskih spomenikov, National Gallery of Art, hotel Watergate, predvsem pa veliki in moderni "Kennedy Center for the Performing Arts" z bogato okrašenimi hodniki in razkošnimi lestenci v dvoranih in na promenadnem hodniku. Prvi večer sva v koncertni dvorani poslušala koncert, posvečen Bachu, kjer je odlični violinist Sergiu Luca izvajal Bachove skladbe. V operni dvorani sva naslednji večer bila prisotna R. Straussovi operi "Kavalir z rožo", tretji večer pa sva v Eisenhowerjevi dvorani, kjer izvajajo resna dramska dela, pa tudi nekam čez plot udarjene skeče, kot je bila "Story Theatre — Magical Folk Rock Fables". Po obisku gledališča sva se podala na vrh stavbe, kjer sva imela v odlični restavraciji okusno večerjo. Za Washington je ta Center velika kulturna pridobitev. V ponedeljek sva se vrnili proti domu in že blizu Chicaga je rosilo, v Milwaukeeju pa nas je zopet pozdravil dež.

L. G.

NASVETI

Utrujene oči

Kadar čutite, da imate utrujene oči, si v sezoni zelenjave pomagajte takole: dva kolobarja kumare pomelajte v toplo mleko in jih nato nežno pritiskajte na zaprte veke. Učinkujejo naj 10 minut, zatem pa boste že čutili olajšanje.

Grobe roke

Domač nasvet: zmešajte malo mleka, sok limone in žličko sladkorja. Dobro vtirite v kožo na rokah in pustite, da se posuši. Nato roke umijte s toplo vodo in obrišite z mehko brisačo.

Lakirani nohti

Enkrat tedensko naj si nohti odpočijejo od laka. Zvečer jim lak odstranite, konec prstov pa namakajte pet minut v toplem mleku. Nato jih obrišite in nohte zdrgnite z jelenovo kožo, da postanejo gladki in bleščeči. Naslednji dan jih ne lakirajte. S tem se vam bodo nohti sčasoma lepo odpočili od večnega lakiranja in tudi grb ne bo več.

Stekleni žebli za ladje

V laboratoriju za novo steklo in keramiko v Leedsu v Vel. Britaniji so izdelali stroj za proizvodnjo žeblijev in vlaknatega stekla. Novost naj bi se uveljavila pri pohištvu.

S tem bodo preprečili rjo zaradi vlažnega zraka. V tem laboratoriju so preizkusili tudi že zahtevne kovice iz steklenih vlaken. Glavna prednost: odpornost proti morski vodi.

ŽGANJE - NAŠ SOVRAŽNIK

(Spisal Jurij Trunk)

Znano je, da pijanec skoro nima samostojne volje; čisto mu oslabi. Da po tem takem ne more biti govora o vestnem izpolnjevanju stanovskih dolžnosti, o tem nas pouči vsakdanja izkušnja. Pijanec nima značajnosti; za čašo pijače proda svoj rod in gre z nasprotnikom; da, za pijačo postane dostikrat bešen tlačitelj svojih lastnih rodni bratov. Koliko se govori posebnosti ob jezikovnih mejah o neznačajnosti, ali kako malo se stori, da bi se odstranil le prvi in prvi vir!

Slovenec, hočeš li ostati pri krepkem zdravju, ohraniti si bistvo pamet in trdno, jekleno voljo, napovej boj svojemu sovražniku — žganju!

6. ALKOHOL IN DELAVSKI STANOV

Najodkritosrčnejši prijatelji delavskih milijonov so tisti, kateri delajo za zmernostno gibanje. — Govornik R. Kobden.

Kmeti in delavski stan sta temelj državam. Ta stanova sta tudi Slovencev ponos, ali gorje državam, ako se izpridi temelj, in gorje nam, ako propade naš kmet in se okuži delavski stan! Nikdo pa mi ne bo ugovarjal, če trdim, da gresta pri nas ta stanova rakovo pot; več je temu vzrokov, ali eden glavnih je gotovo ta, da ju je izpridilo žganje. Kmet izgublja svoja posestva, posebno ob mejah, in delavec se potuje. Vsa naša skrb se mora obračati na delavski in kmetijski stan, da se otme pogina, in da okrepi ves narod.

Kmet in delavec opravljata navadno težka dela. Ukoreninilo se je pa mnenje, da so za delavski stan žganje in sploh opojne pijače neobhodno potrebne. To mnenje je pa krivo in popolnoma napačno. To sledi deloma že iz tega, kar smo povedali o vplivu alkohola na telesne in duševne moči. Poslušajmo, kaj pravijo k temu izkušeni možje in razne izkušnje. Teško delo potrebuje moči. Delavec mora tedaj skrbeti, da zauživa snovi, ki mu dajejo potrebno moč. Vprašam pa, ali daje alkohol telesu moči, ali redi človeka?

Dr. Bar piše: "Nobeno mnenje ni bolj pripomoglo alkoholu do splošne veljave, kakor to, da ima redilno moč; ni nevarnejšega mnenja, in nobeno mnenje ni škodovalo ubogim ljudem toliko, kakor to, katero šteje žganje med živila." In zakaj ne prinese alkohol telesu moči?

Jed in pijača morata telesu dati pri delu porabljen moči. Utrujen človek se res čuti po alkoholu okrepanega. A v resnici to ni moč, temveč razburjenost, ki kmalu neha, in njej sledi tem večja oslabelelost. "Dokazano je, da alkohol nima trajnega učinka, da bi pomnožil moč za življenje, ker je strup, ki omami in oslabi organizem; žal, da je obče napačno mnenje, da krepki zdravje in pomnoži moč. In ravno to napačno mnenje je največje zlo. Fiziologija ali organsko prirodno stanje nas sicer uči, da človeško truplo potrebuje dražilnih snovi, na pr. soli in marsikatero grenke stvari, a alkohol, to najnevarnejše dražilo, se z istimi niti ne more primerjati. (Sola v boju proti pijančevanju.)

Drysdal vpraša po pravici: "Čemu bi se jemalo žganje kot živilo, ko imamo dosti drugih, ki nimajo zdravju škodljivih lastnosti? Alkohol bi bilo najslabše. Nikomur ni prišlo še na misel, krmiti svojo živino z alkoholom!" Bog nam ni dal rži in krompirja, da bi delali iz njih žganje, katero ne redi. Iz starih časov pripovedujejo: Ko so prvič začeli žgati žganje iz rži, so se pošteno kmetje pritoževali in rekli, "da se izpreminja do bro žito, božji dar, v orlozga, po

kateri znorita človek in žival!" Alkohol tedaj ni živež ubogih delavcev, kakor se pogostoma imenuje, temveč njih sovražnik.

Ali pogostoma se sliši mnenje ravno med delavskimi stanov, da alkohol greje, razvedri, krepi, in da je zaradi tega potreben. Je li to mnenje utemeljeno? Reči moramo, da ni. Veda in izkušnja učita ravno nasprotno.

Alkohol greje lažnivo! Čuti se po njem v želodcu toplota, ker se razburijo želodčni žilci, in ker alkohol v želodcu zgori. Omrtvi pa ob enem tudi želodčne žilce, ker zapre tanke krvne posode. Kri mora vsled tega proči in gre v kožo, lica zaradijo, čuti se toplota. V resnici smo pa le ohlajeni, zakaj kri se na telesnem površju kmalu shladi in truplo izgubi toplote. Lahko se da to izmeriti; na ta način je marsikateri zmrazil, ki se je mislil ogreti z žganjem.

Žganje tedaj hladi? Pa temu tudi ni tako, ker posuši mišičje in dela žejo; pijanci so, kakor kaže izkušnja, vedno žejni!

Krepča pa vendar? Tudi ta je bosa. Dokazano je, da alkohol ne obvaruje boleznim, temveč jih pospešuje, ker vzame telesu moč, ki je bila v njem nakopičena. On je za truplo to, kar je bič za onemoglega konja in vročica za bolnika. Dr. Binge piše: "Zmota, da alkohol krepi, postaja ravno za ubožne ljudi pogubljiva. Reče, ki itak nimajo za človeka dovolj dostojnega življenja, se dajo zapeljati, da izdajo znaten del svojega zaslužka za alkohol, ne da bi si kupili močnina in tečna živila, ki jedina morejo krepčati k telesnemu delu."

Dr. Arnold je dokazal, da sladkor veliko bolj krepi in je delavcem priporočati. Tudi v mokroti škoduje žganje. V Belgiji so dobili vojaki mrzlico, ki so v močvirnatih krajih pili žganje. Alkohol tedaj nikakor ni potreben, tudi ne koristen, temveč v marsikaterem oziru škodljiv. To je potrdilo 1500 zdravnikov v Londonu. In 1200 nemških zdravnikov je izjavilo: "Prepričani smo, da žganje in sploh opojne pijače za človeško zdravje niso potrebne, temveč škodljive."

Kmet, delavec, ali slišiš, kako te je žganje goljufalo? Tedaj proč s tem zapeljivcem!

To poglavje je za nas Slovence posebno pomenljivo, ker smo delavski narod. Dodati mu hočemo še nekoliko podatkov.

Obče je razširjeno mnenje, da vsak dan malo alkohola ne škoduje. Marsikateri ni pijanec, ali svojo čašo ga mora imeti. Kaj je na tem resnice? Zdravniki niso tega mnenja. Alkohol je strup in sečasoma postane, kakor na pr. drugi strupi po tovarnah, vendar le škodljiv. Ni li res, da taki ljudje včasih naganoloma zbolijo? Ali da se jih prime kaka bolezen, skrnina itd., katere se ne morejo iznebiti? Dr. Clark pravi, da je bilo med 100 bolniki 70 bolnih zaradi alkohola, in noben ni bil pravi pijanec, toda vsi so ga radi malo potegnili! Na shodu proti alkoholizmu l. 1895. v mestu Badenu je več zdravnikov znanstveno dokazalo v zanimivih podatkih, da škoduje telesu tudi jako zmerno zauživanje alkohola, in "da ni boljšega sveta, kakor se popolnoma vzdržati žganja."

(Dalje prihodnjic)

ZA SMEH

Mimi je sedla prvič za volan in ni trajalo dolgo, ko se je z avtom zaletela v drevo. Mož je godrnjal, Mimi pa ga je zavrnila:

"Kar tiho bodi, jaz sem razbila en avto, koliko kročnikov si pa ti že razbil!"

KOLEDAR

društvenih prireditev

JUNIJ

10. — DSPB Tabor priredi na Slovenski pristavi SPOMINSKO SVEČANOST za žrtve komunistične revolucije v Sloveniji v letih 1941-1945.
17. — Otvoritev Slovenske pristave.
- 22., 23. in 24. — Farni karneval pri Sv. Vidu.
24. — SKD Triglav v Milwaukee, Wis., priredi svoj prvi letni piknik v parku Triglav.
27. — Klub slovenskih upokojencev za Waterloo Road okrožje priredi piknik na SNPJ farmi.
30. — Balinarski krožek priredi piknik na Slovenski pristavi.

JULIJ

1. — Pevski zbor Korotan priredi piknik na Slovenski pristavi.
4. — Slovenska pristava priredi piknik na svojih prostorih.
8. — Štajerski klub priredi svoj običajni piknik na Slovenski pristavi.
22. — Piknik slovenske šole pri sv. Vidu na Slovenski pristavi.
4. — SKD Triglav v Milwaukee, Wis. praznuje žegnanje kapele Sv. Cirila in Metoda v svojem parku Triglav.
15. — Misijonska znamkarska akcija priredi piknik na Slovenski pristavi.
22. — Misijonski piknik v parku Triglav v Milwaukee, Wis.
29. — Piknik Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti na Slovenski pristavi.

AUGUST

5. — Društvo Najsv. Imena pri

fari sv. Vida priredi družinski piknik na Saxon Acres farmi na White Road.

8. — Federacija klubov slov. upokojencev priredi piknik na farmi SNPJ na Heath Rd.

12. — DSPB Tabor priredi piknik na Slov. pristavi.
12. — Športni dan v parku Triglav v Milwaukee, Wis.

19. — Belokranjski klub priredi svoj običajni piknik na Slovenski pristavi.

25. — Balinarski krožek priredi piknik na Slovenski pristavi.
26. — Slovenska pristava priredi piknik in plavalne tekme.

SEPTEMBER

- 2-3. — Piknik Slovenske pristave.
2. — ZDSPB TABOR priredi spominsko proslavo 30-letnice Grčaric in Turjaka na Slovenskem letovišču v Boltonu pri Torontu v Kanadi.

14. — Podružnica št. 14 Slovenske Zveze priredi kartno zabavo v Euclid Park Club House. Začetek ob 7. zvečer.

16. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.
16. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu priredi kosilo v novi dvorani pri Sv. Vidu.

22. — "Kres" priredi zabavni večer v SND na St. Clair Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

23. — Društvo SPB Cleveland poroma v Frank, Ohio.

30. — Klub društev SDD na Recher Avenue priredi večerjo in ples v prostorih SDD. Večerja, na žaru pečeni pi-

ščani, bo na razpolago od 4.30 do 7.

OKTOBER

7. — Kulturna društva v Euclidu priredijo koncert v SDD na Recher Ave.

14. — Podružnica št. 25 SZZ obhaja 45-letnico obstoja z večerjo v farni dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob 4.30.

20. — Klub slovenskih upokojencev za Newburgh okrožje priredi banket s plesom v Slov. nar. domu na E. 80 St. Začetek ob 5. pop. Igra Buehner orkester.

21. — Klub ljubljana priredi večerjo in ples v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue. Začetek ob 4. popoldne.

21. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete pripravi kosilo v šolski dvorani.

21. — Občni zbor Slovenske pristave v H. Lobetovi dvorani.

27. — DSPB TABOR priredi svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci". Začetek ob 7.30.

NOVEMBER

10. — Belokranjski klub priredi svojo veseletoletno Martinovanje v S.N.D. na St. Clairju, v veliki dvorani. Igrajo Veseli Slovenci.

DECEMBER

2. — Pevski zbor Slovan poda svoj jesenski koncert v SDD na Recher Avenue.

16. — Glasbena Matica priredi v SND na St. Clair Avenue koncert.

31. — SDD na Recher Avenue priredi SILVESTROVANJE v svojih prostorih.

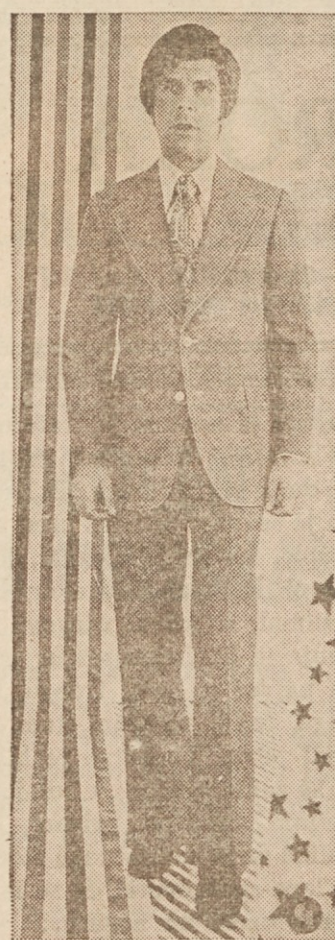
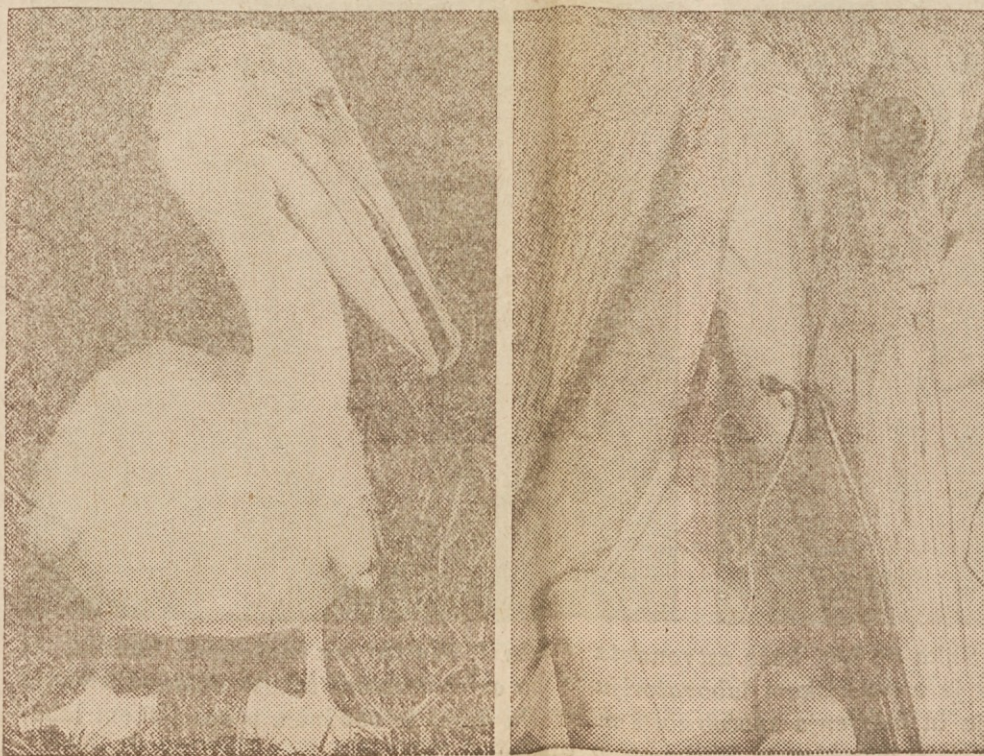
JANUAR 1974

19. — "Pristavska noč" v Slov. narodnem domu na St. Clair avenue.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

RJAVI PINGVINI so postali redkost v taki meri, da jih je notranje tajništvo ZDA pristoje med "redke in ogrožene vrste", ki jih je treba ščititi. Največ jih je v Floridi. Na gornji sliki vidimo samico z mladičem, na spodnji na levi mladiče, na desni pa pingvina, ki si je zadržal na nek način trnek v mehki podaljšek kluna. Slike so bile posnete pri Petersburgu, Fla.

NEAT — Chambray means business, and business is booming for suits of pure cotton chambray. Arthur Richards styles this classic blue chambray jacket with chalk-white accent stitching on the lapels and pocket flaps. Pants are cut on the straight-away with new wide belt loops.

Slabi izgledi za Čile

SANTIAGO, Čile. — V vladnih krogih ne pričakujejo na gospodarskem polju v letošnjem letu nič dobrega. Primanjkljaj v zunanji plačilni bilanci sodijo, da bo porastel na pol milijona dolarjev, ko vlada predsednika Allendeja že tako nima nikjer nobenega kredita.

Svobodni svet je lani Čilu odložil plačevanje obresti in obrovkov na posojila in bo moral to storiti nemara znova, ker mu pač drugega ne preostane, ko Čile ni sposoben plačila. Nihče pa seveda ne more pričakovati, da bodo sedanji upniki dali Čilu nova posojila.

Kitajska ne mara umika ZDA iz Evrope

WASHINGTON, D.C. — Ameriški diplomat, ki se je vrnil nedavno iz Evrope, pripoveduje, da so mu evropski diplomatje pravili, kako se zastopniki L. R. Kitajske prizadevajo pri vladah evropskih držav za ohranitev oboroženih sil ZDA v Evropi.

To dokazuje, da se Kitajska boji Sovjetske zveze in ne mara da bi ta bila razbremenjena na "zahodni fronti". Omenjeni diplomat je mnenja, da je Kitajska trenutno najmočnejši psihološki zaveznik ZDA v Evropi.

Ustavitve vseh jedrskih preskusov?

WASHINGTON, D.C. — V razgovorih z Brežnjevem bo Nixon predložil konec vseh jedrskih preskusov in se pri tem zadovoljil z nadzorovanjem takega dogovora potom satelitov in elektronskih naprav.

Sodi, da s Sovjetsko zvezo samo ne bo težav, nihče pa še ni našel načina, kako v tak sporazum vključiti Francijo in Kitajsko.

Premalo gnojila?

CHICAGO, Ill. — Farmarji imajo težave zaradi preobilnega dežja in slabe oskrbe z gasolinom, sedaj se je temu pridružila še napoved o pomanjkanju umetnih gnojil.

Trdijo, da so zaloge skoraj izčrpane in da ni verjetnosti, da bi jih mogli pravočasno nadomestiti.

Mornarji na Nixonovi ladji kadili marijuano

WASHINGTON, D.C. — Vojna mornarica je objavila, da je 12 mornarjev, ki so bili v službi na predsedniški jhti Sequoia, bilo zasačenih pri kajenju marijuane in so bili zato zamenjani. Slično je bilo zamenjanih 28 marinov in 18 mornarjev v Camp David iz enakega razloga.

Hvala lepa!

Zupan mesta Westwood, Kan., je vrnil federalni zakladnici \$18,524, ki jih je ta poslala mestu kot delež na delitvi federalnih dohodkov. V imenu mesta, ki ima 2,356 prebivalcev, se je župan Joseph Dennis za delež lepo zahvalil in povedal, da se mesto lahko vzdržuje brez tuje podpore in da naj jo dajo raje tistim, ki so jo potrebni.

MALI OGLASI

Prijatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE AID FOR AGED PRESCRIPTIONS St. Clair Ave. & E. 68 St. 369-4212

V najem

štiri sobe, zgornj, na novo dekorirano, odraslim, z garažo, \$60 na Norwood Rd. Kličite 432-3088

Hiša naprodaj

Sest sob v St. Jerome fari v Collinwoodu, vse na novo dekorirano in prazno.

Kličite 361-9353

(113)

V najem

hiša pet sob za eno družino, samo odrasli. Kličite 731-9431 po peti uri.

(110)

BARVAM

Hiše zunaj in znotraj. Prost proračun. Kličite "Pete" 432-2840.

(110)

Hiša naprodaj

Na 6307 Carl Ave., za 2 družini, ali se da v najem 5 1/2 sob. Oglasite se istotam.

(110)

Išče sobe

Slovenska v pokoji išče 2 ali 3 sobe z kuhinjo, zgornj, blizu E. 185 ali E. 222 proti Miller St. Kličite 431-6584

(109)

NAPRODAJ

dve hiši na enem lotu na Maud Ave. blizu E. 79 St. cena zmerna. Kličite za sestanek 524-7571.

(112)

HELP WANTED.

General Office Work Typing, knowledge of Slovenian. Short hours. Call 431-0628 (x)

Male Help Wanted

Rabimo

Pleskarje za pleskanje. Kličite 692-1069

(109)

Gradbeni delavci

Izkušeni v gradnji kanalov in drugega dela pod zemljo, najmanj 3 leta izkušnje. Dobra plača in obrobne koristi. Javite se prosim na: Box 123, American Home, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.

(x)

Delo na strojih "Drill Press" Tovarniška izkušnja priporočljiva

RISHER IN KOMPANIJA

27011 Tungsten cesti v Euclidu Kličite 732-8351

(121)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

IŠČEMO URADNIŠKO MOČ

Ameriška Domovina išče zanesljivo uradniško moč, moškega ali ženskega, z znanjem slovenščine, angleščine in tipkanja. Nastop službe takoj. Oglasite se osebno ali pismeno.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio 44103

431-0628

RAZPOROKA

ROMAN

Spisal PAVEL BOURGET — Prevedel A. KALAN

Ljubimcu, tako razigranemu je to že neprijetno, ko bi moral pred kom drugim spregovoriti ime svoje ljubljene. Zmanjka mu besede, ako bi hotel o tem govoriti. In počemu tudi? Kaj bi mu mogli povedati, česar že on sam ne ve? Da je dekle skromno, pridno kakor čebelica, idealno v svojih nazorih, to je videl, ko je poznal, kje prebiva, to je poznal iz njenega vedenja v knjižnici, iz vrstic, katere si je zapisala v Trouseau. Ta prvi večer je že kakor videc spoznal vse one njene vrline, o katerih se je prepričal v naslednjih deset mesecih, katere sta preživela tako si odkrito, da ni bilo med njima prostora za nobeno skrivnost. Sarno to dejstvo, da je bila nju intimnost brez vsakega madeža, bil je pač najboljši dokaz, za poštenje dekletovo. In zopet je Lucien popojno jasno gledal v duhu pred seboj prizore iz tega intimnega medsebojnega življenja... Predvsem sta se po prvem sestanku vsakokrat v knjižnici pozdravila, kadar je kedo prišel ali odšel. Ta pozdrav je vzbujal pri Lucienu veliko veselje, ako se mu je zdel priazen, in veliko skrb, ako se mu je zdel indiferenten. Nekaj dni po prvem sestanku sešla sta se v drugo. Značilno je za njuno razmerje, kak povod si je izbral Lucien za drugi sestanek. Prosil je namreč Berthe, ki je uprav odhajala, če bi bila tako prijazna, da bi mu pojasnila dva tehnična izraza, katerih baje on ni razumel. Ta izraza je vzel, kedo bi se ne smejal, iz debele knjige Legrand du Saule, češ da jo prebira in sicer o latentnih in zakrinkanih boleznih. Med tem sta prišla že na cesto. Berthe mu odgovori: "Latentno to se razume samo po sebi; latentna bolezen je bolezen, ki se še ni pokazala. Zakrinkana bolezen pa se takoj zelo pozna, toda si izposodi obliko od druge bolezni. Tako je na priliko udnica, ki se kaže v omotičnih napadih, zakrinkana udnica, ki se skriva, quae induit larvam. Larva, to veste, to je krinka, ki so jo rabili v starodavnem gledišču..."

"To sem že skoraj pozabil," odgovori, "toda vi gospodična znate tudi latinsko?..."

"Vsaj sem napravila bacculaureat," mu odgovori.

"Vsaj res, čemu to vprašam, vsaj bi brez tega diploma ne mogli študirati medicine. Toda na Francoskem še nismo vajeni učenih žensk."

"Toda to se bo korenito spremenilo, in to bo dobro. Vednost človeka osvobodi, in ženska še bolj potrebuje osvobođenja nego moški."

"To je tudi moja misel," reče Lucien, "in jaz upam, da bomo šli stalno po tem potu naprej. Toda čudil bi se pa, ako bi študentke medicine ne ostale le izjema."

"Kaj ne zaradi seciranja mrličev in zaradi bolnic?"

"Da, uprav raditega!"

"Vi niste še nikoli imeli posla z mrličem," mu odgovori, "sicer bi vedeli, da je pri tem treba le malo premagovanja in še to je bolj fizično. Človek v mrliču kmalu ne vidi drugega, kakor

naloge iz anatomije, katero mu je izvršiti. Nikdo ne misli na to, da je bil to človek. Bolj mučno je seveda, če imaš pred seboj truplo, katero si poznal, ko je človek še živel. Za takega si se zanimal, si živil njegovo zaupanje in štirindvajset ur potem ga najdeš na mizi trdega, ledenega, tukaj možgani, tam srce, ondi jetra. To edino je bilo in je še zame mučno; v bolnici res vidimo žalostne prizore, toda koliko se lahko dobrega stori, če le malo spregovoriš, če se le prijazno ozreš na koga!..."

Te podrobnosti o vtisih svoje stroke je Berthe pripovedala čisto vsakdanje. Ne v besedi, ne v pogledu ni bilo opaziti one nadutosti, ki se tako rada kaže pri naših emancipirankah. Mirno je pripovedovala stvari, kakor so, ne meneč se za to, da vpliva pripovedovanje o takih zopernih stvareh na poslušalca, kakor bi ga z vodo polil. Lucien, vedno bolj radoveden, jo zopet vpraša:

"Pri teh poskusih in v bolnici

pa ni samo bolnikov in mrličev, tam so tudi tovariši. Sicer jaz ne poznam mnogo medicincev, vendar se mi zdi, da njih nastopanje ni ravno vabljivo za mladega dekleta."

"O tem se pa zelo motite," ga zavrne, "seveda jaz govorim le v svojem imenu; sicer sem že imela priliko videti mlade zdravnike, ki so bili surovi v svojem govorjenju, pa jih ni veliko in še take drugi hitro uženejo. Ako nam naročajo v bolnici, da izprašujemo bolnike, čujemo res včasih za svojim hrbtom kak smeh, ki bi ga rajše ne slišale. S tem nas dražijo; radi bi nas spravili v zadrego in se nam posmehovali. Toda treba je le nekaj resnobe, in take otročarije kmalu izginejo... Take pa, ki bi imeli gotove misli, vsaj me razumete, se hitro postavi pod kap; za vselej imajo dovolj. Reči smem, da jaz prav lahko shajam s tovariši, toda če hoče biti kak dijak preveč prijazen z menoj, povem mu, da ga več ne poznam, ako ne govori z menoj, kakor se govori z možem..."

Tu se je Berthe ločila od Luciena uprav pred vrati one kavarnice v rue Racine, kjer ju je pozneje enkrat našel Albert

Darras v največjem prijateljskem stalen sedež. Lesene mize niso bile pogrnjene, žlice, noži in posode, vse je bilo tako vsakdanje, in se je popolno vjemalo z napiklor v knjižnici je imela svoj som nad hišo: Kosilo za 1 fr. 10.

AgriCulture? HOW'S YOUR?

MICRO-WAVES MAY WEED CROPS!!

A "ZAPPER" MACHINE THAT WORKS ON THE SAME PRINCIPLE AS A MICRO-WAVE OVEN PROMISES WEED CONTROL FOR FARM CROPS IN THE FUTURE...

THE "ZAPPER" TRANSMITS MICRO-WAVES TO THE SOIL, CREATING HEAT INSIDE WEED SEEDS AND DESTROYING THEM.

400% IN TEXAS, ELECTRICALLY-TREATED PLOTS PRODUCED 400% MORE CANTALOUPE THAN UNWEEDED PLOTS... AND 50% MORE THAN HAND-WEEDED PLOTS!!!

TEXAS

NOVICE- z vsega svele

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

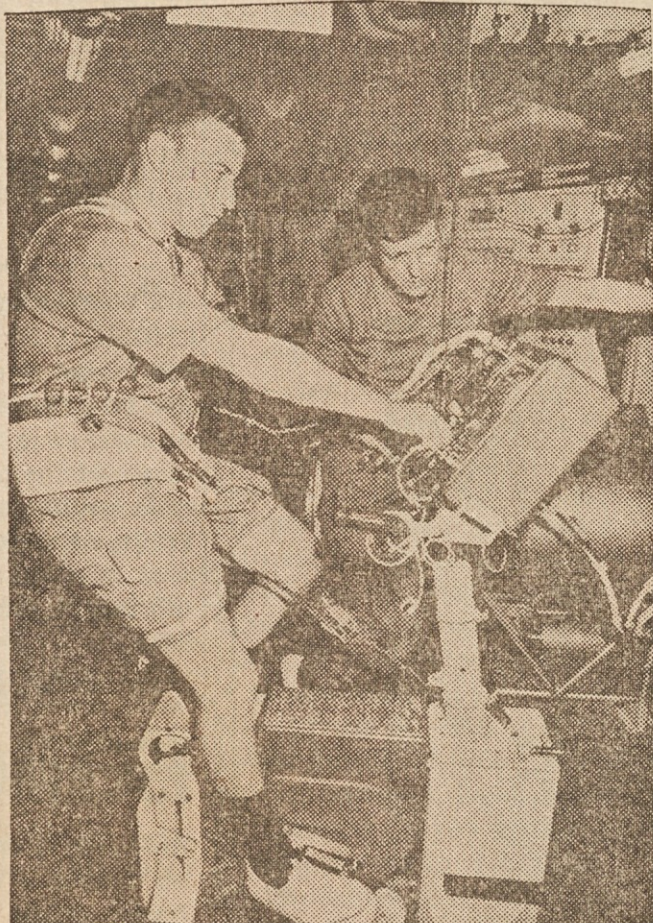
NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

EDEN OD VELIKIH V PRETEKLIH DNEH — Fred Astaire si je v svetu filma in zabave pridobil pred leti s svojimi nastopi velik ugled. Zadnjič so ga v New Yorku počastili na gala večeru za filmske veličine preteklosti.

ZIVLJENJE V VESOLJU — Slika na levi kaže astronauta Paula J. Weitz na nekakem biciklu, ki kaže moč mišic. Taka naprava je v vesoljskem laboratoriju in bo astronautom tekom dolgega bivanja v njem dajala možnost gibanja in merjenja sposobnosti mišic. Na desni je obednica v vesoljskem laboratoriju z astronautom Conradom v ospredju in Weitzem v ozadju.

V blag spomin na naše predobre starše

MARY MAGDALENC

FRANK MAGDALENC

umrla 4. junija 1948
ob 25. obletnici smrti

umrl 9. aprila 1946
ob 27. obletnici smrti

Leto za letom se v večnost izliva težke ločitve spomin se budi; ljubezen do Vaju pa vedno je živa v našem življenju kot lučka gori.

V zborih nebeskih prepevajte slavo, mi v sveti ljubezni z Vama vsak čas; kjer Stvarnik je Vajno neskončno plačilo, tja s svojo priprošnjo vodita še nas.

Gospod! S pomočjo Tvoje milosti naj bosta vredna uživati blaženost večne luči!

Zalujoci:

sin Frank v Tucson, Arizona
hčerke Frances Zadnik, Sophie Knautz, Albina Konecny,
Jernie Gospodarich, Annie Sternot,
vnuki in vnukinje

Cleveland, Ohio, 4. junija 1973.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE!

TONY KRISTAVNIK

PAINTING AND DECORATING

Telephone: 944-8436

Spomlad je tu! Najboljši čas za barvanje vaših hiš!
Preglejte vaše domove in pokličite nas
za brezplačen proračun. Smo strokovnjaki!

• OGLASUJTE V / AMERIŠKI DOMOVINI /

• PRIPOROČAJTE / AMERIŠKO DOMOVINO /

• SPOROČAJTE / AMERIŠKI DOMOVINI /
OSEBNE NOVICE

• DOPISUJTE V / AMERIŠKO DOMOVINO /

• SPOROČAJTE PRAVOCASNO SPREMENEO NASLOVA

• PORAVNAJTE PRAVOCASNO NAROCNINO

REDKO NA FOTOGRAFIJI — Ingmar Bergman je znan in čislán švedski filmski direktor in pisec, ki pa je le redko kdaj sam na platnu ali fotografiji. Na sliki ga vidimo, ko razlaga svoje stališče nekemu sodelavcu.

- Potovanja skupinska in poedinci
- Nakup ali najetje avtov
- Vselitev sorodnikov
- Dobivanje sorodnikov za obisk
- Denarne nakaznice
- Notarski posli in prevodi
- Davčne prijave

M. A. Travel Service

6516 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103
Phone 431-3500